

kov na poti zoper nje. Ali jih bode dovolj za to vojsko? Nihče ne zna, s kom da so Kabili v zvezi ali da so, sodi se lahko.

Amerika. Z ustajo v Braziliji še stoji, kakor v zadnjem tednu. Ustajne čete, katerim je admiral de Mello na čelu, so zmagovite, vendar pa še glavnega mesta nimajo v rokah in dokler nimajo tega, še tudi njih zmaga visi na tanki niti. — V severni Ameriki je veliko delavcev brez zaslužka, pravi se, da samo v New-Yorku nad 70.000 ljudij.

Za poduk in kratek čas.

Ženska vzgojevališča.

(Slov. gospodinjam posvečuje Jož. Fajdiga.)

(Konec.)

In kaj je bilo temu vzrok? S kratka: deklice se ni doma ničesa naučilo, kar bi jo delalo sposobno za samostojno življenje. Morda ni hotela, morda pa tudi ni imela prilike, ker mati njena, ako je mater še imela, sama ni razumela ničesa, ker je bila mati sama slaba gospodinja. Posledica tega je bila, da se je mlademu soprogu omračilo prvokrat čelo, da je legla prva senca na njegovo srečo, kajti tajite, ako zamorete, ve mlade, Vašega poklica nevesče žene, ki sicer tako rade utajite slednjo Vašo napako in hočete vedno veljati popolnim, kljub Vašim brezštevilnim pogreškom, — tajite, ako smete, da se baš pri Vaši gospodinjski nezmožnosti prične domači prepir, kaljenje zakonske in družbinske sreče! Nesreče, iz katerih se porodi toliko družih nesreč in ne malokrat rušenje celega gospodarstva! Stara resnica je, da je človek tedaj dobre volje, kadar dobro je. Ako vzamemo povprečne slučaje, kolikokrat se na naših kmetih dobro je, vsaj tako dobro, da ne ustanemo jezni od mize — tedaj zamoremo sklepati, koliko izvirno dobre volje je na naših kmetih, one dobre volje, ki izvira iz zadovoljnega življenja in kakov upliv dela to tudi na duševni razvoj naroda!

Oglejmo si toraj stvar nekoliko bliže. Dejal sem, da bi bilo treba pri nas na kmetih ustanoviti, za malo let, nekake zavode ali izobraževališča gospodinjam. V teh zavodih, v vsakem trgu ali v vsaki večji vasi po jeden tak zavod, — poučevala bi praktično gospodinjski popolnoma izomikana žena dorasle in tudi nedorasle deklice o pripravljanji jedij iz domačih pridelkov, kakor jih rodi naše domače polje. Tu ne mislim jedij, kakoršne se vidijo po mizah bogatašev, take jedi za kmetijski želodec niti zdrave niso, marveč čisto navadne domače jedi, ali ukusno in snažno prirejene.

V takem zavodu bi se poučevalo o raznovrstnosti pripravljenih jedij, raznovrstnosti, ki je na podlagi različnih domačih pridelkov popolnoma opravičena; koliko okusnih jedij se da iz moke in presnine razne vrste napraviti z malim trudom, z malimi stroški in tu bi videle naše potratne gospodinje, ki za jedno in isto jed potratijo in uničijo več materijala, kakor bi ga zado-stovalo v isti množini trem drugim jedem, kako se mora štediti!

Poleg tega pa je glavno tudi snažnost. Le redke so hiše na kmetih, kjer bi vladala ob ognjišču uzorna snažnost — da, le premnogokrat bi se moral človek s studom obrniti od žensk, zlasti onih, ki negujejo še otroke v plenica, kaj se doprinaša ob ognjišču! V vsem tem oziru bi zavod imel nalogo domače deklice soditi po poti pravega uzornega gospodinjstva in jih pretvarjati v gospodinje, o kakoršnih danes niti pojma nimamo.

Kolike velike vrednosti bi bili taki zavodi v telesnem in duševnem obziru za naš narod, zamore si vsakdo misliti, ki ima količkaj bistro obzorje, ker potem, ako bi se taki zavodi ustanovili, pokazala bi se stopravnih velika potreba, ker oni bi postali faktor, ki bi narod še le povzdignil iz surove prvotne materije na stopinjo človeške izomike in prvi korak do izomike našega kmetijskega stanu, menim, bi bili baš gospodinjsko izobraževalni zavodi.

Da je ustanovitev ta jako lahko mogoča, ni treba posebej povdarjati. Zato ni treba Bog ve, kakih velikih denarnih žrtev. Priprava hiša s potrebnim ognjiščem zadostuje v poduk in poleg pridelkov, ki naj bi služili v poduk, bi pač slednja hiša zamogla kaj malega žrtvovati tudi v denarjih, da bi se zamogla vzdrževati učiteljica in kar je drugega s tem združeno.

Kakor se čuje, ustanoviti se hoče v Kamniku tak zavod z učilnim osebjem »usmiljenih sester«. V ta namen je baje žrtvoval tamošnji domoljub in trgovec g. Ivan Murnik celo svoje premoženje, obstoječe iz dveh velicij hiš in mnogo zemljišča, v skupni vrednosti okolo štirideset tisoč goldinarjev. Zares humanitarno delo, za katero, ako bode prineslo zdravi sad človekoljubja, mu mora hvaležen biti ves krščanski svet, vendar se nam mora dozdevati, da bi se na imenovani podlagi utegnili poučevati prejednostranski, toraj ne splošnemu blagru koristno. Morda pa stvar zadobi drugačnje lice, kakoršnih smo po nekaterih žalostnih izkušnjah v tem pogledu žalibog v poslednjem času vže vajeni gledati.

Toraj slovenske žene na noge! Stvar je vredna prevdarka — poskusite! Vsaj bi tacega zavoda pa tudi ne trebalo vzdrževati za večno, marveč k večjemu kaki dve leti, kajti deklice, ki bi zapustile zavod kot dovršene gospodinje in uzorne slovenske matere, postale bi vže vsaka v svojem domačem krogu učiteljica in odgojevalka in kdo bi bil tega bolj vesel, kakor vaši možje, ki bi končno jeli živeti človeški in gotovo je, da bi bilo posled videti več veselih obrazov in več bistrih glav na naših kmetih, kakor zdaj.

V to nam podeli Bog svoj blagoslov!

Smešnica. »V zadregi«, toži čevljar Breko sosedu, »v zadregi sem, jutri moram plačati v posojilnico sto goldinarjev, ali skupaj se imam le polovico.« — »Daj«, tolaži ga sosed, »daj pa to polovico, druga pa ostane lahko na dalje«. — »Oj«, odvrne mu Breko, »oj se ve, da lahko ostane polovica na dolgu, toda jaz imam še le to skupaj!«

Razne stvari.

(Volilni shod) bode v nedeljo, dne 29. t. m. ob 3. uri popoldne v Žalcu. Poročal bode svojim volilcem drž. in dež. poslanec, g. Miha Vošnjak o svojem delovanju v drž. in dež. zboru. Pri tej priložnosti predstavi se tudi volilcem kandidat za deželnega poslanca, ki ga volijo mesta in trgi Celjske skupine, dr. Jurij Hrašovec iz Celja. Želeti je mnogoštevilne vdeležbe od strani dotičnih volilcev.

(Blagoslovljenje.) V nedeljo bode blagoslovljenje cerkve Sv. Petra in Pavla na Ptuju. Sv. obrede opravijo mil. prošt M. Modrinjak na Ptuju. Cerkev je ukusno popravljena in kakor čujemo, većinoma na stroške domačih župljanov in oo. minoritov na Ptuju.

(Družba sv. Mohorja.) V tiskarni družbe sv. Mohorja so se dotiskale knjige za leto 1893. So pa te-le: Koledar za leto 1894, »Življenja srečen pot«, »Jeruzalemski romar« 2. zvezek, »Kitajci in Japonci«,

»Škodljive rastline« in pa »Slov. večernice«. Lepe so te knjižice, samo škoda, da jih pride v naše kraje letos nekaj nad 1000 manj, kakor jih je bilo lani.

(Društvo »Sloga«) v Čadramu obhaja svoj občni zbor še le v nedeljo dne 5. novembra z istim vspremem, kakor smo ga objavili v zadnjem listu.

(Živinski tatovi.) Okoli Podsrede se klatijo živinski tatovi. Enemu kmetu so vole ukradli, drugemu pa kravo. Na sledu jim še niso.

(Nagla smrt.) Na Taborskem poleg Rogatca so našli dne 18. oktobra zjutraj dve dekli mrtvi v postelji. Ali ste se zadušili ali ste pa bili zastrupljeni, ni še znano.

(Nova štirirazredna dekliška šola v Lučah) bode dne 7. novembra t. l. slovesno blagoslovljena. Učiteljice so šolske sestre iz Gradca pod vodstvom naše domorodkinje iz Ruš, Franciske Grizold.

(Občinske volitve.) V Pušencih pri Ormoži je županom izvoljen g. Lovro Bezjak; prvi svetovalec je g. Alojzij Horvat; drugi svetovalec pa je g. Franc Trstenjak. — V Rumeču blizu Ormoža je županom izvoljen g. Miha Skoliber; prvi svetovalec je g. Ivan Novak, drugi svetovalec pa g. Ivan Kociper. Vsi so zavedni narodnjaki. Živeli!

(Cerkveni paramenti.) Pri čč. frančiškankah v Mariboru, katerih poklic je presvete Rešnje Telo noč in dan moliti, izdelujejo tudi cerkveno obleko po pravih umetnosti in po cerkvenih predpisih. Priporočajo se torej čč. duhovščini za blagovoljno naročbo mešnih plaščev, cerkvenih zastav, obleke za ministrante itd.

(Ubój.) Gregor Jarh, oženjen rudokop pri D. M. v Sepotah, župnije Olimje, je šel na Lukeževo zvečer popevaje z rudarsko svetilnico v roki od dela na dom. Na potu ga mahne nekdo — najbrž s polenom — po glavi, da mu črepinjo razbije. Siromak je drugi dan v nezavesti umrl. Nekega posestnika, ki je na sumu, da je to zločinstvo doprinesel, — živel je z ubitim Jarhom v sovraštvu in se mu grozil, da ga bo ubil! — so zapri. Žalostne prikazni. — Večni učenik je rekel: »Ne ubijaj!«

(Šolstvo.) Okr. šolski nadzorniki so v Mariborskem okraju: H. Schreiner, ravnatelj na c. kr. učiteljsku v Mariboru, v Št. Lenartu in Slov. Bistrici: dr. J.

Bezjak, profesor na c. kr. učiteljsku v Mariboru; v Celji P. Leitgeb, nadučitelj v Ločah; v Slov. Gradcu: Franc Vrečko, nadučitelj v Šentilju; na Ptujju J. Ranner, nadučitelj v Laškem trgu in v Brežicah Fr. Böheim, nadučitelj v Kozjem.

(Državni zbor.) »Klub konservativcev« predlaga v drž. zboru, naj se število slov. poslancev štajarskih vzviša od 3 na 5 in sicer tako, da se izvoli po celem poslanec v Mariboru, na Ptujju, v Celju, v Brežicah in v Slov. Gradcu.

(Zbor.) »Kat. bralno in gospodarsko društvo Rogasko« ima dne 29. oktobra ob treh popoldne v gostilni g. Franca Mikuš pod Donatom svoje zborovanje. Po zborovanju bo pa poročal g. dr. Fr. Jurtela o svojem delovanju v deželni zboru. K zabavi pripomagal bo vrli pevski zbor Slatinski.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali č. g. Jakob Canjkar, župnik v Ormoži, 5 gld., č. g. Jakob Menhart, kaplan v Ormoži, 2 gld., in g. dr. J. Weingerl, zdravnik v Gradcu, 5 gld.

(Nov obrednik.) V Cirilovi tiskarni v Mariboru tiska se nov obrednik ali rituale za lavantinsko škofijo. Sv. oče so ga potrdili ob priliki, ko so naš mil. knezoškof v spomladi bili pri njih. Tisk je prav lep in oblika bode mu tudi jako čedna in ročna.

(C. kr. namestnija.) G. B. Ambrožič, doslej okr. šolski nadzornik v Celji, je c. kr. namestnji v Gradcu tako pri srči, da ga hoče imeti kar pri sebi in ga torej, kakor poroča »D. W.«, pokliče neki k sebi — za učiteljske zadeve. Kakor je znano, je Ambrožič »prijatelj slov. učiteljev«.

(Sejem.) V soboto je bilo na trgu v Mariboru 281 voz živil, 124 krompirja, 120 zelja in 37 čebula. Zelje pa je bilo jako po ceni, popoldne je bilo 100 glav po 70 kr. Svinjadi je bilo 500 zive in 65 zaklane.

(Slov. koledar.) Slov. koledar za leto 1894, za na steno, dobi se, lično izdelan, po 16 kr. in po pošti 2 kr. več.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Štefan Turkuš, provizor v Sromljah, je dobil isto župnijo. Č. g. Fr. Cerjak, kaplan pri Sv. Benediktu v Slov. goricah, je postal provizor tamošnje župnije.

Zahvala.

Podpisani izreka najprisrčnijo zahvalo veleč. gg. duhovnikom, gospodom učiteljem, Križevski požarni brambi in vsem prijateljem in znancem, kateri so mojemu nepozabljivemu stricu, veleč. gospodu

Lovrencu Kramberger,

župniku v pokoju pri Sv. Križu pri Ljutomeru, zadnjo čast skazali.

Sv. Marjeta na Koblju, dne 23. oktobra 1893.

L. Kramberger, župnik,
stričnik.

Kneipp-ova sladna kava

je edino prava v rdečih štirivoglatih zavitkih s podobo župnikovo in tvrdo

Bratje Oelz, Bregenz.

V take kraje, kjer se naši pridelki ne dobivajo, razpošiljamo cenó poštne zavitke po gld. 2'10. 10—15

Zaloga mizarskega in pravoskega pohištva Konrada Wölflinga

Maribor, gosposke ulice št. 28

priporoča bogato asortirano zalogo žlebonega in narezanega pohištva za spalnice, postrežnih miz, miz za salone, pisarnih in napravnih miz, kakor tudi raznih

tapetovanih garnitur za salone, divanov, balzakov, otoman, sof, kanapejev, naslanjačev, posteljnih vložkov in žimnic.

Tudi vsakovrstnih ptujedeželskih in domačih

zrcal in podob

vsake sorte s čednim okvirjem, pozlačenim in črnim, kurnis in roset

po najnižji ceni.

Na zahtevanje razpošiljajo se ilustrovani ceniki brezplačno in franko. 15-20

Vinskih sodov,

zelenih in dobro ohranjenih kupi od 40 veder naprej oskrbnitvo Herberstorf, pošta Wildon. 1-3